

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

Okres programowania 2014-2020 to nowe perspektywy dla efektywnego wykorzystania środków unijnych postawionych do dyspozycji jednostek samorządu terytorialnego (gmin, związków międzygminnych, powiatów, związków powiatów) i lokalnych grup działania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020).

Jednostki samorządu terytorialnego oraz lokalne grupy działania mogą otrzymać środki z budżetu państwa (finansowanie wyprzedzające) w formie preferencyjnej pożyczki udzielanej na finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji.

Podstawa prawna

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2015 r. w sprawie pożyczek z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015, poz. 1558),
- Ustawa z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1130)

Przeznaczenie środków

Jednostki samorządu terytorialnego (gminy, związki międzygminne, powiaty, związki powiatów), mogą otrzymać, w formie pożyczki udzielanej przez BGK, środki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji w ramach poniższych działań objętych PROW 2014-2020:

- 1. Transfer wiedzy i działalność informacyjna**
 - 1.1. Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności
 - 1.1.1. Wsparcie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności
 - 1.2. Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych
 - 1.2.1. Wsparcie na demonstracje i działania informacyjne
- 2. Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw**
 - 2.1. Wsparcie korzystania z usług doradczych
 - 2.1.1. Świadczenie kompleksowej porady dla rolnika
 - 2.1.2. Świadczenie kompleksowej porady dla właściciela lasu
 - 2.2. Wsparcie dla szkolenia doradców
- 3. Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**
 - 3.1. Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii
 - 3.1.1. Budowa lub modernizacja dróg lokalnych
 - 3.1.2. Gospodarka wodno-ściekowa
 - 3.2. Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury
 - 3.2.1. Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej
 - 3.2.2. Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów
 - 3.3. Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno - gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej
- 7.6.1. Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego

4. Współpraca

- 4.1. Wsparcie tworzenia i działania grup operacyjnych EPI na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa
- 4.1.1. Współpraca w ramach grup EPI (EPI – działalność grup operacyjnych na rzecz innowacji tworzonych przez co najmniej 2 podmioty)

5. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER

- 5.1. Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
- 5.1.1. Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju

Lokalne grupy działania mogą otrzymać, w formie pożyczki udzielanej przez BGK, środki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji – projektów grantowych – w ramach działania wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER w zakresie poddziałania wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Beneficjenci pożyczki

W zależności od rodzaju działania, pożyczkobiorcą może być:

- jednostka samorządu terytorialnego (JST) – gmina, związek międzygminny, powiat i związek powiatów
- lokalna grupa działania (LGD)

Związek międzygminny, o którym mowa w art. 64 „Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym” (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515, z późn. zm.) nabywa osobowość prawną po zarejestrowaniu, z dniem ogłoszenia statutu.

Gminy tworzą związki w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych.

Związek powiatów, o którym mowa w art. 65 „Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym” (Dz. U. z 2016 r., poz. 814) nabywa osobowość prawną z dniem ogłoszenia statutu związku.

Związek powiatów wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

Realizacja operacji powinna mieć odzwierciedlenie w planie finansowym związku. Uprawnienia osób do reprezentowania wynikają z wewnętrznych regulacji związku (statut, uchwały zgromadzenia).

Kwota i oprocentowanie pożyczki

Kwota udzielonej pożyczki nie może przekroczyć wysokości udziału środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – EFRROW, w kwocie przyznanej przez podmiot wdrażający pomocy finansowej, określonej w umowie o przyznaniu pomocy lub aneksie do tej umowy.

Z tytułu udzielenia pożyczki, BGK pobiera prowizję w wysokości 0,1% kwoty udzielonej pożyczki. Prowizja jest płatna przez pożyczkobiorcę w dniu uruchomienia przez bank pierwszej transzy pożyczki.

Oprocentowanie każdej transzy pożyczki, uruchamianej w danym kwartale kalendarzowym, wynosi 0,25 stawki referencyjnej, obliczanej jako średnia arytmetyczna wskaźnika WIBOR 3M za okres ostatnich trzech dni, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy oraz sobót, w miesiącu poprzedzającym ten kwartał.

Oprocentowanie transzy pożyczki w trakcie trwania jej obsługi jest zmienne i zależy od zmiany stawki rynkowej WIBOR 3M w okresach kwartalnych.

BGK nalicza odsetki od kwoty wykorzystanej pożyczki w okresach miesięcznych od dnia powstania zadłużenia z tytułu pożyczki do dnia poprzedzającego spłatę kwoty wykorzystanej pożyczki. Do naliczenia odsetek przyjmuje się kalendarz odsetkowy 365 (366)/365 (366) dni.

„Warunki współpracy”

Wymagane dokumenty

Beneficjent pomocy zainteresowany pożyczką zobowiązany jest złożyć w oddziale BGK „Wniosek o pożyczkę na wyprzedzające finansowanie” oraz „Harmonogram przekazywania transz pożyczki na wyprzedzające finansowanie”, na formularzach udostępnianych przez bank.

Wnioskodawca będący JST składa następujące dokumenty:

1. listę operacji zatwierdzoną przez właściwy podmiot wdrażający lub umowę o przyznaniu pomocy, jeżeli została już zawarta i aneksy do tej umowy, jeżeli zostały zawarte,
2. pozytywną opinię właściwego podmiotu wdrażającego o przyznaniu pomocy lub umowę o przyznaniu pomocy, jeżeli została już zawarta i aneksy do tej umowy, jeżeli zostały zawarte – w przypadku działania wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER w zakresie poddziałania wsparcie na wdrożenie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność,
3. dokumenty potwierdzające umocowanie osób upoważnionych do podpisania umowy pożyczki, tj. uchwałę o wyborze, akt mianowania, nominację lub pełnomocnictwo/upoważnienie osób uprawnionych do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych jednostki,
4. opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej o możliwości spłaty pożyczki,
5. w przypadku związku międzygminnego lub związku powiatów – uchwałę zgromadzenia związku w sprawie powołania zarządu i upoważnienia zarządu do składania oświadczeń woli.

Wnioskodawca będący LGD składa następujące dokumenty:

1. pozytywną opinię właściwego podmiotu wdrażającego o przyznaniu pomocy lub umowę o przyznaniu pomocy, jeżeli została już zawarta i aneksy do tej umowy, jeżeli zostały zawarte,
2. umowy o powierzenie grantu, jeżeli zostały zawarte i aneksy do tych umów, jeśli zostały zawarte z grantobiorcą,
3. dokumenty potwierdzające osoby uprawnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych stowarzyszenia oraz sposób reprezentacji, w tym potwierdzające umocowanie osób upoważnionych do podpisania umowy pożyczki, o ile dane te nie wynikają z Krajowego Rejestru Sądowego lub statutu.

Ponadto wnioskodawcy składają:

1. Dokumenty rejestrowe:
 - a) zaświadczenie urzędu statystycznego o nadaniu numeru identyfikacyjnego (REGON),
 - b) zaświadczenie naczelnika urzędu statystycznego o nadaniu jednostce samorządu terytorialnego numeru identyfikacji podatkowej (NIP); w przypadku LGD – o ile został nadany,
 - c) statut gminy, powiatu lub ich związku albo pismo wskazujące dziennik urzędowy, w którym opublikowany został statut oraz jego zmiany,
 - d) w przypadku związku międzygminnego lub związku powiatów – wypis z właściwego rejestru związków,
 - e) w przypadku LGD aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego.
2. Oświadczenie dotyczące podatku VAT.
3. Arkusz danych osobowych dla osób wymienionych we wniosku o pożyczkę oraz w Karcie Wzorów Podpisów, jak również innych osób upoważnionych przez Wnioskodawcę.
4. Oświadczenie o beneficjencie rzeczywistym.
5. Oświadczenie o zajmowaniu eksponowanego stanowiska politycznego (PEP).

Oświadczenie woli w imieniu gminy w zakresie zarządu mieniem składa jednoosobowo wójt albo działający na podstawie jego upoważnienia zastępca wójta samodzielnie albo wraz z inną upoważnioną przez wójta osobą. Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Oświadczenia woli w sprawach majątkowych w imieniu powiatu składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i osoba upoważniona przez zarząd. Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań majątkowych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika powiatu lub osoby przez niego upoważnionej.

Przy wypełnianiu harmonogramu przekazywania transz pożyczki należy uwzględnić fakt, iż harmonogram składany jest nie później niż 30 dni przed miesiącem, w którym ma być dokonana wypłata pierwszej transzy pożyczki.

Jeżeli zapisy przedłożonych dokumentów budzą wątpliwości, BGK może poprosić beneficjenta o złożenie pisemnych wyjaśnień lub dostarczenie dokumentów uzupełniających. W przypadku, gdy wniosek o udzielenie pożyczki jest niekompletny lub zawiera nieprawidłowości, oddział banku wzywa beneficjenta do uzupełnienia ich w terminie nie dłuższym niż 14 dni roboczych.

Zawarcie umowy pożyczki i umowy rachunku

Z pożyczkobiorcą, który spełnił wymagane warunki do udzielenia pożyczki zawierane są umowa pożyczki i umowa rachunku bankowego.

Pożyczkobiorca, w dniu zawarcia umowy pożyczki, składa w banku dokumenty dotyczące prawnego zabezpieczenia pożyczki, tj. weksel własny in blanco (na wzorze bankowym) wraz z deklaracją wekslową.

Powyższe dokumenty do udzielenia pożyczki w imieniu pożyczkobiorcy są podpisywane przez osoby upoważnione do zaciągania zobowiązań majątkowych, wskazane we wniosku o udzielenie pożyczki.

Zawarcie umowy pożyczki pomiędzy pożyczkobiorcą a BGK powinno nastąpić nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia kompletnego wniosku o pożyczkę.

BGK otwiera na rzecz pożyczkobiorcy następujące rachunki bankowe przeznaczone wyłącznie do obsługi pożyczki:

1. Rachunek pożyczki służący do:
 - przekazywania przez bank poszczególnych transz pożyczki,
 - dokonywania płatności ze środków uruchomionej pożyczki na rachunki wykonawców, usługodawców lub grantobiorców w części opłacanej ze środków pożyczki,
 - przekazywania przez Agencję Płatniczą (ARiMR) środków z tytułu refundacji poniesionych przez pożyczkobiorcę kosztów kwalifikowalnych, stanowiących jednocześnie spłatę wykorzystanej pożyczki,
 - przekazywania środków własnych na spłatę pożyczki, jeśli ARiMR odmówi refundacji,
 - dokonywania spłaty wykorzystanej kwoty pożyczki i odsetek.
2. Rachunek środków własnych przeznaczony do gromadzenia środków własnych pożyczkobiorcy przeznaczonych na pokrycie zobowiązań wynikających z umowy pożyczki. Zasilanie rachunku przez pożyczkobiorcę będzie miało na celu:
 - dokonywanie płatności na rzecz wykonawców, usługodawców lub grantobiorców w części opłacanej przez pożyczkobiorcę,
 - spłatę odsetek od wykorzystanej kwoty pożyczki,
 - zapłatę należności wobec BGK z tytułu:
 - › prowizji od udzielonej pożyczki oraz
 - › opłat dotyczących prowadzenia rachunków oraz wykonanych (w imieniu pożyczkobiorcy) płatności na rzecz wykonawców, usługodawców lub grantobiorców.

Środki zgromadzone na rachunku środków własnych podlegają oprocentowaniu według zmiennej stawki oprocentowania ogłaszanej w Tabelach oprocentowania środków na rachunkach bankowych prowadzonych w BGK dla przedsiębiorców oraz innych klientów instytucjonalnych. Środki na rachunku pożyczki nie są oprocentowane.

Uruchomienie pożyczki

W celu uruchomienia pierwszej transzy pożyczki, pożyczkobiorca zobowiązany jest:

1. Dostarczyć do BGK:
 - a. W przypadku LGD:
 - › umowę o przyznaniu pomocy na realizację operacji (projektu), jeżeli umowa nie była

dostarczona wraz z wnioskiem,

- › umowy o powierzenie grantu zawartych pomiędzy lokalną grupą działania i poszczególnymi grantobiorcami wybranymi do realizacji projektu grantowego, jeżeli nie zostały dostarczone wcześniej,
- › dyspozycje poleceń przelewów z rachunku pożyczki i rachunku środków własnych na udostępnionych przez bank formularzach, wystawione do umów o powierzenie grantu, z zachowanym w nich udziałem środków pożyczki nie wyższym niż określony w umowie o przyznaniu pomocy poziom dofinansowania operacji ze środków EFRROW,
- › oświadczenie, zawierające nazwę i adres odbiorcy środków, z tytułu umowy o powierzenie grantu oraz numer rachunku bankowego odbiorcy środków, jeżeli jest inny niż wskazany w umowie o powierzenie grantu. Przez odbiorcę środków rozumie się wykonawcę wybranego przez grantobiorcę do realizacji grantu.

b. W przypadku JST:

- › umowę o przyznaniu pomocy na realizację operacji, jeżeli umowa nie została dostarczona wraz z wnioskiem,
- › faktury lub inne dokumenty księgowe o równoważnej wartości dowodowej,
- › dyspozycje poleceń przelewów z rachunku pożyczki i rachunku środków własnych wystawione do dostarczonych faktur i innych dokumentów księgowych, z zachowanym w nich udziałem środków pożyczki nie wyższym niż określony w umowie o przyznaniu pomocy poziom dofinansowania operacji ze środków EFRROW.

2. Zapewnić środki na rachunku środków własnych w celu:

- › opłacenia prowizji z tytułu udzielenia pożyczki (przy realizacji pierwszej transzy),
- › dokonania płatności na rzecz wykonawców i usługodawców, grantobiorców lub innych odbiorców środków w części opłacanej przez pożyczkobiorcę (w tym VAT w przypadku jego niekwalifikowaności),
- › pokrycia kosztów prowadzenia rachunków i dokonywania przelewów.

Przed uruchomieniem kolejnych transz pożyczki pożyczkobiorca zobowiązany jest zapewnić na rachunku środków własnych środki wystarczające na:

- › spłatę odsetek, naliczonych od wykorzystanej kwoty pożyczki, w dniu ich wymagalności,
- › pokrycie kosztów prowadzenia rachunków i dokonywania przelewów,
- › opłacenie dostarczonych do oddziału BGK faktur, w części opłacanej ze środków własnych, w proporcjonalnym udziale wynikającym z umowy o przyznaniu pomocy.

Jeżeli, przed uruchomieniem kolejnych transz pożyczki, konieczna jest aktualizacja złożonego harmonogramu przekazywania transz pożyczki, aktualny harmonogram należy złożyć nie później niż 30 dni przed miesiącem, w którym ma być dokonana wypłata transzy pożyczki*.

* §3 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie pożyczek z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Dz.U. 2015 poz. 1558)

Płatności dokonywane są zgodnie z aktualnym harmonogramem.

W pierwszej kolejności uruchamiane są środki własne pożyczkobiorcy. Faktury złożone w oddziale BGK do godz. 12.00, płatne będą najwcześniej 3-go dnia roboczego, lecz nie później niż 5-go dnia roboczego po dniu ich złożenia, natomiast złożone po godz. 12.00 - najwcześniej 4-go dnia roboczego, lecz nie później niż 6-go dnia roboczego (przez określenie „dzień roboczy” należy rozumieć dzień pracy Ministerstwa Finansów i BGK).

Wykonanie płatności odbywa się w formie realizacji dwóch przelewów wykonywanych na rzecz wykonawców/usługodawców/grantobiorców/innych odbiorców środków:

- › środków własnych pożyczkobiorcy - z rachunku środków własnych oraz
- › środków pożyczki - z rachunku pożyczki.

Wskaźnik poziomu współfinansowania operacji środkami EFRROW jest stały dla wszystkich pożyczkobiorców i wynosi 63,63% kosztów kwalifikowalnych.

Spłata pożyczki

Spłata wykorzystanej kwoty pożyczki dokonywana jest ze środków otrzymanych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Agencji Płatniczej). W przypadku odmowy refundacji, pożyczkobiorca spłaca pożyczkę ze środków własnych.

Agencja dokonuje zwrotu kosztów kwalifikowalnych poniesionych przez pożyczkobiorcę w związku z realizowaną operacją, bezpośrednio na rachunek pożyczki prowadzony na rzecz pożyczkobiorcy przez BGK.

Pożyczkobiorca zobowiązany jest poinformować samorząd województwa o numerze rachunku pożyczki (w celu przekazywania środków z tytułu refundacji poniesionych przez pożyczkobiorcę kosztów kwalifikowalnych), poprzez dostarczenie do organu samorządu województwa kopii umowy pożyczki zawartej z BGK oraz potwierdzenia otwarcia rachunku pożyczki do obsługi pożyczki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie w ramach PROW 2014-2020 (dokument wydawany przez BGK do załączenia do wniosku o płatność).

